Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Brevier - Cod. St. Peter perg. 32

Straßburg, [2. Viertel des 15. Jh.]

Kirchweihe

urn:nbn:de:bsz:31-27808

Visual Library

i uncesiã iiij. ⁊ uncesiã qnta
dñica. i omĩb' euglij Cum
subleuass; i uncesia vj. ⁊
uncesiã vij. Hoc tñ sciend
q̄ qñ sũt xx.ᵗⁱ vj. ebd̃e p̄t
q̄ omĩb' lc̃a fuit i sua pri
ma dñica ⁊ ebd̃a siue in
dñica siue i aliq̄ f̄ia. si i
sequti dñica i qua repeti
debuerat festũ occurrit
ul' oct. ñ ē ultiȝ repetẽda.

De officio dedicacõis

Notãd̃ q̄ i p̄mo anno
dedicacõis eccẽ offiñ in
choat' i missa ĩlu hora
no q̄ sequit' missa ⁊ dei
ceps i oĩbȝ horis usqȝ ad
cõplet. sequtis diei i clus.
fiat offiñ totũ duplex
⁊ dicat' orõ Deus qui i uis.
ad oẽs horas p̄ter q̄ ad
cõplet. ⁊ p̄ma. Ĩn iis diei
quo eccã dedicata ē cante
tur Rem. ⁊ die sequti in
uiat. fiant ix lc̃. ul' tres
tp̄e paschali. oct. uo si ce
lebranda fuit celebrabit'
reuoluta ebd̃a. eo die q̄º
dedicacio f̄ca fuit. ⁊ dicet'
orõ Deus qui i uis. cotidie
p̄ oct. qñ de ipis agendũ
fuit. Scd̃o aũt anno ⁊ de
i ceps singlis ãnis i an
niuersario fiat offim sic
i toto duplici. Et oct̃e cele
brent' p̄ter q̄ i aduentu
⁊ dei i ceps usqȝ ad oct. epỹ.
⁊ i septuag. ⁊ dei i ceps usȝ
ad oct. pasce. ⁊ i dieb; ro
gacionũ. ⁊ de i ceps usqȝ
ad dñicã Deus oĩm. Qñ āt
oct. ñ fuerit. i f̄ia oct. me.
ñ fiat de dedicacõe. Cũ si
hoc festũ in f̄ia oct. alic
sc̃i euenit durantibȝ oct.
de sc̃o fiat me. de oct. dedi
cacõis. Cf̄rs de cõuentu
i quo festũ huiȝ modi ce
lebrat' tam intus q̄ extra
faciant offiñ de dedicacõe
f̄res ⁊ hospites qui sũt p̄
sentes i cõuentu aliquo

sanāt offīm sic fit ī ɔuētu
tam de festo dedicacōis q̄
uis p ordinē genaliter ñ
fiant. Postq̄ uo recesse
rint de ɔuetu redeāt ad
offīm ɔsuetū. In dedicacōe
ecce ī āniusario eiusdē. A.
Edificauit dn̄s tabnacu
lū suū hec ē dom⁹ dn̄i in
qua inuocetur nomē ei⁹
de qua scriptū ē ⁊ erit no
mē meū ibi dic dn̄s. ps. La.
Vidi ciuitatē scām cap.
Jrlm nouā descendētē
de celo a deo patam sic spō
sam ornatam uiro suo.
R. Terribilis ē lo. ymn⁹
Urbs bta irlm dca pacis
uisio q̄ ɔstruit̄ in celis
uiuis ex lapidib; ⁊ angelis
co ornata ut sponsata co
mite. Noua ueniens e
celo nuptiali thalamo p̄
parata ut sponsata copu
letur dn̄o platee ⁊ muri
ei⁹ ex auro purissimo.

Porte nitent margaritis
aditis patentib; ī uirtu
te meritorum illuc introducit
ōis q̄ p xpi noīe hic ī mū
do premitur. Tunsionib;
pssuris expoliti lapides
suis coaptantur locis p
manus artificis disponū
tur p mansuri sacris edi
ficiis. Gl'a ⁊ honor deo
usq; quo altissimo una pri
filioq; ī clito paclito cui
laus ē ⁊ potestas p eterna
scl'a Amen. v. Domū tuā
dn̄e decet scītudo in longi
tudīe dierū. Ad mg a. O quā
metuendus ē locus iste ue
rē ī hic aliud ñ dom⁹ dei ⁊
porta celi all'a. In pmo āuo.
Deus q̄ ī uisibilit̄ oīa cō
tines ⁊ tn̄ p salute ge
neris humani signa tue
potēcie uisibilit̄ ostendis
templū hoc potēcia tue
ī habitacōis illustra. ut
oīs qui hic deprecaturi

conuenit ex quacumque tribula
cione ad te clamauerit
consolacionis tue beneficia con
sequitur. P. In anniuersario
Deus qui nobis dedicacionis
per singulos annos huius
sancti templi tui consecracionis
reparas diem et sacris semper
misteriis representas incolumes exaudi preces populi
tui et presta. ut quisquis hoc
templum beneficia petiturus
ingreditur: cuncta se impetra
sse letetur. P. Invitatorium
Exultemus domino regi sum
mo. Qui suum sanctificauit ta
bernaculum. ymnus. Urbs beata.
In i. no. a. Tollite portas
principes uestras et eleuamini
porte eternales ps. Domini est.
a. Uidit iacob scalam sum
mitas eius celos tangebat
et descendentes angelos et
dixit uere locus iste sanctus
est. ps. Deus noster re. an. Cum
euigilasset iacob de sompno
ait uere locus iste sanctus est. ps.
Magnus dominus. v. Domum tuam.
Richardus in exceptionibus
parte secunda libro tercio. lc. i.
Sanctificauit tabernaculum
suum altissimus. habet
enim tabernaculum domini id est
ecclesia sancta lapides et cementum
et alia multa que sacramentis
sunt plena et spiritualia pre
runt documenta. Singuli la
pides sunt singuli fideles
quadri stabilitate fidei
et firmi uirtute paciendi.
Cementum est caritas que
singulos coaptat atque u
nificat. et ne per aliquam discor
diam inuicem discrepent u
niformiter equat. R.
In dedicacione templi decan
tabat populus laudem. Et in ore
eorum dulcis resonabat so
nus. V. Obtulerunt sacri
ficium super altare domini et ce
ciderunt in facies suas et
adorauerunt eum. Et in. ii.

Fundamentum apli sut
i pphe sic scptu e Sup
edificati sup fundamentum
aplor i pphar Parietes
sut ctemplatiui fido ani
mo iuxta terrena deserentes
celestibz adherentes Tectu
i edificio spuali n ut in
materiali sursu emmet.
s3 deorsu pendet Tectu go
sut actiui terrenis actoibz
occupati pe i psentibz sua
mun9 celestibz i tendentes
ac necessitati prior ter
renas res ad ministrantes.
R Fundata e dom9 dni sup
uerticem montiu i exalta
ta e sup oes colles i uenient
ad ea oms gentes Et di
cent gla t dne. V. Venie
tes aute uenient cu exul
tacoe portantes manipulos
Longitu iij. suos Et di.
do ecce cosiderat scdm
diutur nitate ppsor. alti
tudo sm differenciam me
ritor. In longitudie naq3
pcr erigitur dm sm tria
tempa. scilz naturalis et
scripte legis i gre a pmo
iusto usq3 ad ultimu exte
ditur. In latitudie uo di
stenditur du multor po
pulor numerositate dila
tatur. In altitudie erigit
du p minor i maior dif
ferencia eleuatur du sup
laycos ordo sacerdotalis
i sup sacerdotale episco
palis. i sup hunc archiepal.
sup oes denique papa collo
catur. R Mane surgens
iacob erigebat lapidem
i tytulu fundes oleu desup
uotu uouit dno Vere loc9
iste scus e i ego nesciebam.
V. Vidit iacob scala su
mitas ei9 celos tangebat
i descendentes anglos i ait.
Vere G. Et ego. In iio n. a.
Non e hic aliud n domus
dei i porta celi. ps Qz dilca.

a. Erexit iacob lapidem
ī titulū fundēs oleū desr̄.
ps. Benedixisti a. Erit m̄ do
in deū ⁊ lapis iste uocabit̄
dom⁹ dei ps. Fundamenta. v.
Hec ē domus dn̄i firmiter
edificata. Bn̄ fundata est
sup̄ firmā petrā. lco vi
Sacrariū ecc̄e significat
ordinē ūginū. chor⁹
ordinē ꝯtinenciū. nauis
ordinē ꝯiugatoꝝ. Sctrari
us ē eni sctiariū quā cho
rus. ⁊ chorus q̄ⁿ nauis. Sic
⁊ digniores ⁊ pauciores
sūt uirgines q̄ⁿ ꝯtinētes
⁊ isti quā ꝯiugati. Sctior
⁊ ē locus sctiarij q̄ⁿ chor⁹
⁊ chorus q̄ⁿ nauis. Sic et
dignior est chorus ūgi
num q̄ⁿ ordo ꝯtinenciū.
⁊ ordo ꝯtinenciū digni
or ē quā ordo ꝯiugatoꝝ.
R. Benedic dn̄e domū istā
q̄ⁿ edificaui noī tuo ueni
enciū in locū istū. Exaudi
p̄ces ~~sermonū tuorū~~ ī excelso
solio gl̄e tue v. Dn̄e si cō
uersus fuit pp̄ls tuus et
orauit ad sctiariū tuū. Ex.
Atriū sūt falsi xp̄iani v.
qui sctificati sūt. ⁊ bapti
zati. ƺ plem putredine
cadauer id est corrupcōe
uicioꝝ. De hoc atrio sc̄ptū
ē Atriū q̄ foris ē noli me
tiri qz p̄uentū ē ⁊ datū gen
tibz. Falsi namqz xp̄iani
dampnabūtur cū gentibz
⁊ dabūtur ad puniendū
demonibz. Altare xp̄⁹ est
sup̄ q̄ n̄ solū sacrificia lo
noꝝ operū ƺ ⁊ orōnū of
ferim⁹ dicētes. Pdn̄z nr̄z
ihm xp̄m filiū tuū. R.
Q̄ⁿ metuend⁹ ē loc⁹ iste
uē Non ē hic aliud nisi
domus dei ⁊ porta celi. v.
Mane surgens iacob uo
tū uouit dn̄o ⁊ dix. Non.
Turris ē nomē dn̄i vj
sic scriptū ē Turris

fortissima nouit dñi ad eã
fugiet oĩs iustus ⁊ salua
bitur Cimbala uo p̄dica
tores itelligũtur q̄ uba
dei loquũtur fenestre in
tree sũt uiri spũales p̄ q̄s
diuina ꝯgnitio nb̄ illucet
Interior de albatura signi
ficat mũdiciã cordiũ. ex
terior uo mũdiciã corpor
Duodecĩ cerei duodecim
sũt apli qui uexillũ crucis
⁊ fidẽ passionis xp̄i p̄di
cauerũt p̄ quatuor p̄tes
mũdi. ℟. Orantibꝫ in
loco isto dimitte dñe p̄cc̃a
p̄pli tui ⁊ ostende eis uiã
bonã p̄ q̃ ambulẽt Et da
glãm nõi tuo. ℣. Dñe ex
audi oõnẽ meã ⁊ clamor
mis ad te ueniat Et da. G.
Et da. In iii͂° n°. Qui habi
tat i adiutorio altissimi
i ꝓtectiõe dei celi ꝯmorabr̄.
p̄. Ipm̄ a. Domũ istã pro
tege dñe ⁊ angeli tui custo
diant muros eiꝰ p̄ Cant.
i. añ Fundata ẽ domꝰ dñi
sup̄ uerticẽ moncium ⁊ ex
altata ẽ sup̄ oĩs colles.
p̄. Dñs re. ex. ℣. Bti q̄ ha
bitãt i do. t. do. In scl̃a se.
Tcl̃lo t. Ingressꝰ S. luca.
Ihc̄ p̄ambulabat iericho
Et ecce uir nõie zacheus
⁊ hic erat p̄nceps publi
canor ⁊ ipse diues Et rel.
Que i p̄ossi Bede p̄bri.
Qbilia sũt apud hoĩes
possibilia sũt apud deũ.
Ecce enĩ camelus depo̅si
ta gibbi sarcina p̄ foramẽ
acus transit hoc ẽ diues
⁊ publicanꝰ relicto onere
diuiciarũ ꝯtemptoqꝫ cen
su fraudũ angustam por
tam arcãqꝫ uiam que ad
uitã ducit ascendit. ℟.
lapides p̄ciosi oẽs muri
tui Et turres ierlm gẽmis
edificabũtur ℣. hec est
domꝰ dñi firmiter edifi

cata bñ fundata ē sup̄ fir
mā petrā Et tur. viii.
Qui inita devocione fidei
ad videndum salvatorē
qͥ natura min⁹ habuerat
ascensu supplet arboris.
atq; ideo iuste quīus ipse
rogare nō audeat bñdictōz
divine susceptionis q̄d desid
rabat accepit. Iustice at
Zacheus qui ītepretatur
iustificatus credentē ex
gentibz ꝑplm significat.
Qui quanto curis secu
laribz occupatior tanto
flagitiis deprimentibz e
rat statu humilior. Sz ablu
tus ē sz sanctificatus sz iusti
ficatus ī noīe dñi nr̄i ihu
xpi ⁊ ī spū dei nr̄i. ℟ Do
mus mea domus oronis
vocabit' dic dñs. In ea oīs
q' petit accipit ⁊ qui q̄rit
īvenit ⁊ pulsanti apiet'.
℣ Domū tuam dñe decet
scītudo ī longitudiē dier.
In

Qui ī tranteū ihericho
salvatorē videre quere
bat. sz p̄ turba nō poterat q̄z
grē statura q̄ mundo salvator
attulit pticipare cupiebat
Sz insolita vicior̄ ꝯsuetu
do ne ad votū pveniret
obsisterat. Eademq; tur
ba noxie ꝯsuetudinis que
sup̄ cecū clamantē ne lumē
peteret increpabat. ī suspi
cientē publicanū ne ihm
videat tardat. Sz sic cec⁹
turbarū voces magis ac
magis clamando devicit.
ita pusillus necesse ē tur
be nocentis obstaculū al
tiora petendo transcēdat
terrena relinquat arborē
crucis ascendat. ℟ Ter
ribilis ē locus iste nō est
hic aliud nisi dom⁹ dei et
porta celi. Vere ⁊ enī dñs
est ī loco isto Et ego ne
sciebam. ℣ Cūq; evigi
lasset iacob quasi de grau

sompno an. ℣e. G. Et ego.
℣ Dn̄e dilexi decorē dom⁹
tue Et locū ha. glīe tue. In
Domū tuā dn̄e decet l'. añ.
sc̄titudo i longitudie dieꝝ.
a' Hec ē domus dn̄i firmit'
edificata bn̄ fūdata ē sup̄
firmā petram Añ. Domus
mea dom⁹ orōnis uocabit'
a' Bn̄ fūdata ē dom⁹ dn̄i
sr̄ firmā petrā. a' Lapides
p̄ciosi oēs muri tui ꝛ turres
irlm gēmis edificabūtur.
Capit. Vidi ciuitatē Ymn⁹
Angularis fūdamentum
lapis xp̄c missus ē q' cō
page parietū in utroqꝫ ne
ctitur quē syon sc̄a susce
pit i quo credēs p̄manet.
Oīs illa deo grata ꝛ dilc̄a
ciuitas plena modulis.
i laude ꝛ canore iubilo
trinū deū unicūqꝫ cū fa
uore p̄dicat Hoc i tem
plo sūme dn̄s exoratus
adueni ꝛ clemēti bonitate

p̄cum uota suscipe largā
bn̄dictōem hic i funde in
giter Hinc p̄mereant'
oīs petita acqre ꝛ ad
epta possidē cū scīs p̄hē
niter paradysū i troire
translati in requiē Glā
tho. ℣. Dom⁹ mea. dom⁹
orō. uo. Ad bn̄ a' Mane
surgēs iacob erigēbat
lapidē in tytulū fundēs
oleū desup uotū uouit
dn̄o uē locus iste scs̄ est
ꝛ ego nesciebā Ad horas
a' laud Ad iij. cap. Vidi
ciuitatē. R. Domū tuā
dn̄e decet sc̄titudo al'. al'.
℣ In longitudie dieꝝ. al'.
G. Do. ℣ Hec ē do. Ad vj.
Ecce tabernaculū dei cū
hoībz ꝛ habitabit cū
eis. ꝛ ipi p̄pls ei⁹ erūt. ꝛ
ip̄e dn̄s cū eis erit eoꝝ ds.
R. Hec ē dom⁹ dn̄i firmit'
edificata al'. al'. ℣ Bn̄ fū
data ē sup̄ firmā petrā.

v. Bti q' hitant. Ad ix. ca.
Fundamentu aliud ne
mo potest ponere preter
id qd positu e qd e xps ihc.
R. Bti q' hitant i domo tu
a dne al. al. v. In scla selo
ru laudabut te v. Dom'
mea. Ad iis an. Domu tua
ps Credidi. letat9 Nisi ds
laud ds. qui. lauda ierlm.
Cap. ys. v. ut i pmis ns.
Ad ms. an. Zachee festinas
descende qz hodie i domo
tua oportet me manere
at ille festinans descen
dit i suscepit illu gaudes
i domu sua hodie huic
domui salus adeo fca e
all'. Post. i mort. i vit.
de die. ad b. i ad m. a. de
die Cetera fiant scdm mod
o ratione de scis i legant' le
ctiones lec. cu sex sup' nota
tis de sermone Ex sup' dicto
sermone Richar. i excepcio
nibz p te ca. lib. x. Pe bdz

Habet igr eccia singulos
lapides p singulos fi
deles. cementu p caritate
fundamentu p prophas. et
aplos parietes p conteмpla
tivos. tectu p activos.
habz longitudinez p diu
turnitate tempor latitudine
p multitudinez pplor alti
tudinez p differencia me
ritor. habz sanctuariu p or
dine virginu. choru p ordi
ne continenciu. navem p ordi
nem coniugator. habet al
tare p xpm turrim p no
men dni. cymbala p predi
catores vitreas fenestras
p viros spuales. habet
interiore dealbatura p
mudicia cordiu exterio
re p mudicia corpor duo
decim cereos p duodecim
Sequitur lco. ij. aplos
Pontifex xpm signifi
cat qui circuit eccam sua
Primu in tpr naturalis

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

legis cā admonēdo p̄pri
archas deinc ī tp̄r scͥpte
legis admonēdo p̄phas.
Tandē in tp̄r grē p semet
ip̄m candē circuiuit ⁊ in
troiuit foris scilz erudiē
do p doctrinā ⁊ intus scīfi
cando p grām. In p̄mo circu
itu dixit Carnē cū sangui
ne n̄ comedetis. In s̄c'o non
occidetis. In t̄cio uo q' ira
scit' fr̄i suo reus erit iudicio.
Multi autē estimāt' l' iii.
in hoc edificio sp̄uali
p scītatē cōtineri q' tamen
ab ip̄o longe p prauitatē
sūt remoti. Ceteri ip̄m cp̄
pe sūt ī iuidi. fornicarii.
ebriosi. feneratores. auari
rapaces. odiosi. īuidaces.
⁊ qui fr̄i suo fatue dicūt.
⁊ qui mlierē ad cōcupiscē
dū aspiciūt. Non enī sup
illi' edificii lapides qui
caritatis n̄ sūt p̄ticipes.
Talē g° uitam fr̄es aga

mus ut dei lapides ēē possim'.
Festiuitas q' Alia fr̄a. l' i.
Hodierna fr̄es tāto de
bet ēē nob deuocior quanto
familiarior. Nā ceterās q'dē
scōr sollēpnitates cū aliis
ecclīis habem' cōmunes
hec uo nob sic p̄pria ē. ut ne
cesse sit ul' a nob cā ul' a nē
mine celebrari. Nr̄a ē q̄z de
ecclīa nr̄a magis aut nr̄a
q̄z de nob ipsis. lcō s̄c̄a :-
Quid enī lapides isti p̄
tuerit scītatis hēē ut
eor sollēpnia celebrem'
Habent utiq; scītatē. s; p̄p
corpa nr̄a. At uo corpa nr̄a
scā ēē quis dubitat que
templū sūt sp̄c scī. Itaq;
scē sūt aīe p̄pt' inhabitā
tem sp̄m dei ī nob scā sunt
corpa p̄pt' aīas. scā ē etiā
domus p̄pt' corpa. iii.
Mirabilis plane itaq;
d's ī scīs suis n̄ modo
ī celestib; s; ī in terrenis

Utrobiqz enim sctōs facit i iustis
qz mirabil' ē. illos bñficiās
istos sctificās. Quid mira
bili⁹ qm qui pri⁹ uix p bi
duū otinere potāt a luxu
ria. a crapula ab ebrietate
ceterisqz silib; 7 dissilib; iu
ctis nūc ab eis otinet tota
uita sua. Quid mai⁹ miracu
lū qm qp iuuenes tot ado
lescentes tot nobiles i car
cē apto tenētur sine uin
culis solo timore dei con
fixi. ¶ Tempe paschali
sic fiat offm̄. ad uš ut s.
Ad mat. i uit. p⁹. ut s. ps
tū a. i p. 7 trib; lcōis sim
pliciz i ordinē nocturnorū
iul. i ad lcōs ut s. Post
Glā. uo lcōnū. repetatur
all'. 7 ac. os. i p. i lcā ter
minetur cū al. De festis i cōi

In quocūqz die festū sim
plex ul' mai⁹ occurrerit i
ea celebrabitur. pter qm i tē
pis aduent. i pter qm iu
septuag. i dnīcis sequentib;
usqz ad ramos i clus. i pter
qm in die cinerū. i pter quā
in scā fiā post ramos i de i
teps usqz ad dnīcā i alb
i clus. i pter qm i die ascen
sionis i oct. ei⁹. i i uig. pent.
i de i teps usqz ad festū trini
tatis i clus. Excipitur fe
stū purificacōis qp nūq
trāsfert. i festū annūciaci
onis de quo fiat sic i fia i ru
brica de trāslacōe festiuita
tū ē notatū. ¶ Festū i tri
lc. fiat i quacūqz die occur
rerit ñ i dnīca. ul' festū si
plex ul' mai⁹ fuit i eo cele
brandū. ul' ñ qm p storia
Dñe ne i ira. p brevitatē
temporis int oct. epy. i lrē
i festo trū lc. fuit cantanda
i ñ i uij fia. cinerū 7 de i teps
usqz ad oct. pasche i clus. et
ñ i pma die rogationū i
de i teps usqz ad oct. ascens.
i clus. i i uig. pent. i de i teps